

Bryssel, 11. toukokuuta 2026
(OR. en)

8897/26

ECOFIN 575
UEM 162
ECB
EIB

SAATE

Lähtettäjä: Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine
DEPREZ

Saapunut: 4. toukokuuta 2026

Vastaanottaja: Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri

Kom:n asiak. nro: COM(2026) 175 final

Asia: KOMISSION KERTOMUS
EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN
KESKUSPANKILLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE
Euron käyttöönotto Bulgariassa

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 175 final.

Liite: COM(2026) 175 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.4.2026
COM(2026) 175 final

KOMISSION KERTOMUS

**EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN
KESKUSPANKILLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ
ALUEIDEN KOMITEALLE**

Euron käyttöönotto Bulgariassa

KOMISSION KERTOMUS

EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN KESKUSPANKILLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE

Euron käyttöönotto Bulgariassa

Tiivistelmä

Bulgariasta tuli 1. tammikuuta 2026 EU:n kahdeskymmenesensimmäinen euroa käyttämään siirtynyt jäsenvaltio. Bulgarianlaisista 62 prosenttia piti siirtymistä kitkattomana ja tehokkaana. Lisäksi 78 prosenttia katsoi saaneensa riittävästi tietoa yhtenäisvaluutasta. EU:n yhteisrahoittama räätälöity viestintäkampanja auttoi tiedottamaan yksityishenkilöille, yrityksille ja viranomaisille ajoissa, kohdennetusti ja tiiviisti euroon siirtymisen käytännön näkökohdista.

Käteisrahan käyttöönottoa koskevat valmistelut sujuivat suunnitelmien mukaisesti. Bulgarian kansallispankki jakoi ennakkoon eurokäteistä luottolaitoksille, jotka puolestaan jakoivat käteistä edelleen yritysasiakkailleen kaksi kuukautta ennen euroon siirtymistä. Suurelle yleisölle toimitettiin riittävästi eurokolikoiden aloituspaketteja. Eurokäteisen tilaaminen rahoituslaitoksilta oli yrityksille mahdollista hyvissä ajoin etukäteen.

Levan ja eurokäteisen yhden kuukauden rinnakkaiskäyttö sujui kitkattomasti. Tammikuun 1. päivänä euroseteleitä sai 99 prosentista pankkiautomaatteja. Liikepankkien on vaihdettava levakäteistä vuoden 2026 loppuun saakka. Käteistä vaihdetaan veloituksetta 30. kesäkuuta saakka, minkä jälkeen liikepankit voivat periä käteisen vaihtamisesta maksun. Levaseteleitä ja -kolikoita voidaan vaihtaa Bulgarian kansallispankissa veloituksetta ja ilman aikarajoitusta. Levakäteistä voidaan vaihtaa myös Bulgarian postikonttoreissa veloituksetta. Päivittäinen vaihtoraja on 1 000 levaa muualla paitsi tiheästi asutuilla alueilla, joissa vaihtoraja on tietyissä paikoissa enintään 10 000 levaa.

Euroon siirtyminen aiheutti Bulgariassa, kuten aikaisemmin myös muualla, yleistä huolta siirtymisen mahdollisista vaikutuksista hintoihin. Toisin kuin muissa hiljattain euroon siirtyneissä jäsenvaltioissa, Bulgaria ei ottanut käyttöön vapaaehtoisia käytännesääntöjä, joilla varmistettaisiin yritysten sitoutuminen asianmukaiseen hintojen muuntamiseen ja hintojen kaksoismerkintään ennen euroon siirtymistä. Sen sijaan Bulgarian viranomaiset ryhtyivät tarvittaviin toimenpiteisiin estääkseen väärinkäytöksiä ja seuratakseen hintojen kehitystä. Viranomaiset ovat muun muassa julkaisseet verkossa usein hankittavien tavaroiden hinnat ja määränneet seuraamuksia toimijoille, jotka ovat korottaneet hintoja merkittävästi. Perusteettomien hinnankorotusten vaikutus kokonaisinflaatioon vaikuttaa olleen suhteellisen vähäinen ja pitkälti samansuuntainen kuin aiempien siirtymisten yhteydessä on havaittu käytettävissä olevan näytön alustavan arvioinnin perusteella. Kertomuksessa esitetään suosituksia tulevia euroon siirtymisiä varten. Niihin kuuluu tiivis ja riittävän pitkään kestävä hintojen seuranta kaikkein riskialttiimmilla aloilla.

1. JOHDANTO

Neuvosto päätti 8. heinäkuuta 2025, että Bulgaria täytti tarvittavat edellytykset euron käyttöönottamiseksi ja että sille myönnetty poikkeus yhtenäisvaluuttaan osallistumisesta olisi kumottava 1. tammikuuta 2026 alkaen.¹

Bulgaria on EU:n kahdeskymmenesensimmäinen euroa käyttämään siirtynyt jäsenvaltio. Se noudatti kaikkien niiden jäsenvaltioiden käytäntöä, jotka ovat ottaneet euron käyttöön ensimmäisen siirtymisaallon (1999–2002) jälkeen, ja käytti niin sanottua ”big bang” -vaihtoehtoa eli eurosetelit ja -kolikot saivat laillisen maksuvälineen aseman euron käyttöönottopäivänä.² Yhden kuukauden rinnakkaiskäyttöaika, jonka aikana sekä eurosetelit ja -kolikot että Bulgarian levasetelit ja -kolikot olivat rinnakkaisessa käytössä, mahdollisti levakäteisen asteittaisen käytöstä poiston. Jälleen kerran onnistuneesti sujunut euroon siirtyminen osoittaa, että huolellisesti valmisteltuna lyhytkin rinnakkaiskäyttöaika on riittävä.³

Komissio on teettänyt kyselytutkimuksen siitä, pitävätkö kansalaiset euroon siirtymistä hyvänä asiana Bulgarialle ja EU:lle. Tutkimuksen tulokset osoittavat, että kansalaisten mielipiteiden välillä on selvä ristiriita riippuen siitä, arvioidaanko euroon siirtymisen etuja kansallisella vai EU:n tasolla. Mielipiteet ovat kansallisella tasolla jakautuneita. Vastaajista 49 prosenttia piti euroon siirtymistä hyvänä asiana Bulgarialle, kun taas 43 prosenttia oli vastakkaista mieltä. Tämä osoittaa, että välittömästi euroon siirtymisen jälkeen yleinen mielipide Bulgariassa on polarisoitunut. Sitä vastoin näkemykset ovat selvästi myönteisempiä, kun vastaajat arvioivat euroa EU:n tasolla. Vastaajista 67 prosenttia piti euroa hyvänä asiana EU:lle ja vain 17 prosenttia oli eri mieltä. Vastaajista 12 prosenttia ei tiennyt kantaansa ja 4 prosenttia ei vastannut kysymykseen.

Tässä kertomuksessa käsitellään euroon siirtymisen tärkeimpiä näkökohtia jälkikäteen tarkasteltuna ja keskitytään käteisrahan käyttöönottoa koskeviin valmisteluihin, rinnakkaiskäyttöaikaan, toimenpiteisiin, joita on toteutettu merkittävien hinnankorotusten estämiseksi ja inflaatiohuolien poistamiseksi, hintakehitykseen ja -käsityksiin sekä euroa koskevaan tiedotukseen. Tarvittaessa kertomuksessa esitetään myös komission suositukset mahdollisista lisätoimista, joita Bulgarian viranomaisten olisi toteutettava, ja tehdään päätelmiä, joista voi olla hyötyä tulevia euroon siirtymisiä ajatellen.

2. EUROON SIIRTYMISEEN LIITTYVÄT KÄYTÄNNÖN NÄKÖKOHDAT

Suurin osa bulgarialaisista (62 prosenttia) piti siirtymistä euroon kitkattomana ja tehokkaana.⁴ Tätä taustaa vasten on tarkasteltava yksityiskohtaisemmin kolmea euroon siirtymiseen liittyvää

¹ Neuvoston päätös (EU) 2025/1407, annettu 8 päivänä heinäkuuta 2025, euron käyttöönotosta Bulgariassa 1 päivänä tammikuuta 2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1407/oj>.

² Euroalueeseen ensimmäiseksi liittyneet maat ottivat euron käyttöön ns. Madridin mallin mukaisesti noudattaen kolmen vuoden siirtymäkautta (Kreikalla yksi vuosi).

³ Maltalla ja Kyproksella oli yhden kuukauden rinnakkaiskäyttöaika, kun taas Liettuassa, Latviassa, Virossa, Slovakiassa ja Sloveniassa rinnakkaiskäyttöaika kesti kaksi viikkoa.

⁴ Flash-eurobarometri 575, kenttätyö 2.–9. helmikuuta 2026.

käytännön näkökohtaa: valmistelut käteisrahan käyttöönottoa varten, valmiudet euron käyttöön käytännössä ja rinnakkaiskäyttöön sekä levasetelien ja -kolikoiden poistaminen liikkeestä.

2.1. Käteisrahan käyttöönottoa koskevat valmistelut

Käteisrahan käyttöönotto on luultavasti näkyvin osa yhtenäisvaluutan käyttöönottoa, sillä se koskee kaikkia rahoituslaitoksia, yrityksiä ja yksityishenkilöitä. Tämän prosessin sujuvuus ja tehokkuus riippuvat siitä, että kaikille asianomaisille osapuolille on tarjolla riittävästi eurokäteistä ja että pankit ja yritykset ovat valmistautuneet hyvin mittavaan ylityötaakkaan.

Valmistautuakseen euroon siirtymiseen Bulgarian rahapaja valmisti yhdessä Slovakian rahapajan kanssa noin 528 miljoonaa Bulgarian kansallisilla puolilla varustettua eurokolikkoa 31. tammikuuta 2026 mennessä. Tänä vuonna valmistetaan vielä 190 miljoonaa eurokolikkoa lisää. Bulgaria hankki myös 15 miljoonaa 2 euron kolikkoa muiden euroalueen jäsenvaltioiden ylimääräisistä eurovarastoista, ja se aikoo vielä tulevaisuudessa hankkia 1 euron kolikoita ennusteiden ja markkinakysynnän mukaisesti.

Euroalueella käytettävien myyntiautomaattien mallikolikoiden käytännön soveltuvuustestit eivät antaneet aihetta huoleen. Kansalaisille tarkoitettuihin 10,23 euron arvoisiin 42 eurokolikon aloituspaketteihin käytettiin 27,7 miljoonaa kolikkoa. Aloituspaketteihin sisältyi kaikkia Bulgarian eurokolikon nimellisarvoja. Lisäksi Bulgarian rahapaja valmisti yrityksille 102,30 euron arvoisia 420 eurokolikon aloituspaketteja. Niistä jokainen sisälsi kymmenen tavallista aloituspakettia, joihin sisältyi kaikkia nimellisarvoja. Bulgarian kansallispankki lainasi muista euroalueen kansallisista keskuspankeista yli 557 miljoonaa kappaletta kaikkien nimellisarvojen seteleitä.

Bulgarian kansallispankki alkoi 3. marraskuuta 2025 tarjota rahoituslaitoksille eli 1 520 liikepankin sivuliikkeelle eurokäteistä (ennakkojakelu). Koska eurokäteiskuljetusten tiheyteen ja suureen määrään liittyi turvallisuusriskejä, Bulgarian kansallispankki käytti käteiskuljetuksissa omia kuorma-autojaan. Liikepankit käyttivät kuljetuksissa arvokuljetusyritysten ajoneuvoja. Joulukuun 31. päivään 2025 mennessä oli jaettu ennakkoon euroseteleitä 1,18 miljardin euron arvosta ja eurokolikoita 59 miljoonan euron arvosta.

Luottolaitokset alkoivat toimittaa edelleen 2 230 bulgarialaiselle postikonttorille ja suurille yritysasiakkailleen euroseteleitä ja -kolikoita 3. marraskuuta 2025. Pienemmällä yritysasiakkaille oli mahdollisuus hyödyntää yksinkertaistettua edelleenjakelumenettelyä ja saada eurokäteistä liikepankeilta 29. ja 30. joulukuuta 2025.

Luottolaitokset jakoivat joulukuun 31. päivään 2025 mennessä asiakkailleen euroseteleitä noin 102 miljoonan euron arvosta. Samaan päivään mennessä asiakkaille jaettiin edelleen eurokolikoita 30 miljoonan euron arvosta.

Edelleenjakelun taso oli 31. joulukuuta 2025 vain 10,7 prosenttia ennakkojakelun kokonaisarvosta. Tämä johti satunnaisesti mutta vähäisiin jonoihin pankkien tiskeillä tammikuun 2026 ensimmäisinä pankkipäivinä, kun monet, pääasiassa pienemmät, vähittäiskauppiat ja yritykset alkoivat nostaa eurokäteistä. Bulgarian viranomaisten mukaan syynä osittain myöhäiseen edelleenjakeluun näille vähittäiskauppiaille ja yrityksille oli todennäköisesti se, että ne olivat vuoden 2025 viimeisellä vuosineljänneksellä haluttomia antamaan pankeille vakuuksia eurosetelien ja -kolikoiden oston rahoittamiseksi riittävässä määrin. Tammikuun alussa esiintyneitä jonoja lukuun ottamatta ei kuitenkaan ole raportoitu tapauksista, joissa yrityksillä, vähittäiskauppiaille tai suurella yleisöllä olisi ollut ongelmia

eurokäteisen nostamisessa. Tämä oli osaltaan sen ansiota, että 99 prosentista pankkiautomaatteja koko maassa sai euroseteleitä 1. tammikuuta 2026.

Suurelle yleisölle tarkoitettujen aloituspakettien myynti oli erittäin tyydyttävää ja 31. joulukuuta 2025 mennessä 660 000:sta paketista oli myyty 94 prosenttia. Ennen varsinaista siirtymistä euroon osalla väestöstä oli jo eurokäteistä, joka oli saatu ulkomaanmatkoilta tai valuutanvaihtona Bulgarian pankista. Lisäksi kaikki vähittäiskauppiaille tarkoitetut aloituspaketit saatiin myytyä. Tämä mahdollisti eurovaihtorahan nopean saatavuuden tammikuun 2026 ensimmäisistä päivistä alkaen. Aiemmista euroon siirtymistä poiketen Bulgarian kansallispankki tarjosi vähittäiskauppiaille mahdollisuuden hankkia pankeilta euroja kolikkorullina, koska vähittäiskauppiat pitivät niitä aloituspaketteja käytännöllisempänä vaihtoehtona.

Kuten missä tahansa euroon siirtymisessä, liikepankkien ja postikonttorien oli vuodenvaihteessa käsiteltävä suuria määriä käteistä rahaa, mikä johtui edelleenjakelusta vähittäiskauppiaille ja yrityksille, aloituspakettien myynnistä ja palautetun levakäteisen hyvittämisestä. Liikepankit, Bulgarian kansallispankki ja käteispalveluyritys Cash Service Company AD lisäsivät henkilökuntaansa siirtymisen aikana ja avasivat ylimääräisiä asiointitiskkejä käteistoimien helpottamiseksi. Asiointitiskkien lisääntyneen määrän ansiosta aukioloaikoja ei tarvinnut pidentää lukuun ottamatta Bulgarian kansallispankin, käteispalveluyritys Cash Service Company AD:n aluetoimistojen ja joidenkin liikepankkien lisättyjä lauantaiaukioloja tammikuussa. Jotta bulgarialaiset pankit ja postikonttorit pystyivät valmistautumaan eurokäteisen sujuvaan käsittelyyn ja levasetelien ja -kolikoiden vaihtoon, käteistä käsitteleville pankkien ja postikonttorien työntekijöille järjestettiin hyvissä ajoin lähi- tai verkkokoulutusta Bulgarian kansallispankin tuella ja ohjauksella.

2.2. Valmiudet euron käyttöön käytännössä ja euron rinnakkaiskäyttöön

Rinnakkaiskäyttöaika, jonka aikana euro ja Bulgarian leva olivat rinnakkain käytössä alkoi 1. tammikuuta ja päättyi 31. tammikuuta 2026.

Kaikki myyntipisteiden maksupäätteet siirtyivät välittömästi euroon 1. tammikuuta 2026 suunnitelman ja valmistelujen mukaisesti. Pankkiautomaatit olivat valmiita ja käytettävissä eurosetelien nostamista varten 1. tammikuuta 2026. Joulukuun 2025 lopulla pankkiautomaatteihin ladattiin 10 ja 20 euron ja myöhemmin osaan myös 50 euron seteleitä, jotka olivat valmiina nostettavaksi 1. tammikuuta 2026 alkaen. Jo 1. tammikuuta 2026 euroseteleitä pystyi nostamaan ennätyksellisen suuresta osasta (99 prosenttia) pankkiautomaatteja. Muutaman päivän päästä seteleitä sai kaikista Bulgarian 5 691 pankkiautomaatista.

Käytettävissä olevien osittaisten tietojen mukaan rinnakkaiskäytön aikana nostetun käteisen arvo edelliseen vuoteen verrattuna pysyi lähes muuttumattomana, vaikka vähittäiskauppiat edistivät sähköisiä maksutapoja siirtymäkauden aikana. Samalla korttimaksut lisääntyivät noin 12 prosenttia tammikuuhun 2025 verrattuna.

Huolellisten valmistelujen ansiosta rahoituslaitokset ja postikonttorit selviytyivät hyvin ylimääräisestä työtaakasta rinnakkaiskäyttöajan aikana. Suuremmat pankit tarjosivat käteispalveluja varten ylimääräisiä asiointitiskkejä osassa sivuliikkeitään. Ainakin yksi liikepankki kehotti asiakkaita, jotka vaihtoivat yli 200 kolikkoa, vaihtamaan käteistä erillisissä Eurohub-keskuksissa, joissa oli käytössä kolikkolaskurit levakolikoiden käsittelyä ja euroina hyvittämistä varten. Lisäksi useat liikepankkien sivuliikkeet olivat avoinna myös lauantaisin tammikuussa 2026.

Bulgarian levoja pystyi vaihtamaan euroiksi 1 520 pankkikonttorissa, 2 230 postikonttorissa sekä Bulgarian kansallispankissa. Bulgarian levoja pystyi tietyin rajoituksin (enintään 5 000 euroa per henkilö) vaihtamaan veloituksetta Bulgarian kansallispankin tytäryhtiön käteispalveluyritys Cash Service Company AD:n viidessä alueellisessa käteiskeskuksessa. Näiden kanavien kautta vaihdetun levakäteisen kokonaisarvo oli 11,17 miljardia euroa 31. tammikuuta 2026 mennessä.

Tammikuun 2.–9. päivänä 2026 Bulgariassa tehdyn komission tutkimuksen⁵ mukaan 71 prosenttia haastatelluista ei vaihtanut tai nostanut leva- tai eurokäteistä pankeissa tammikuun ensimmäisen viikon aikana. Tämä luku oli alhaisempi kuin joidenkin aiempien siirtymisten aikana kirjatut luvut, mutta tulos on kuitenkin tyydyttävä.⁶ Luku osoittaa, että yksityishenkilöt ja yritykset noudattivat suositusta suosia sähköisiä maksutapoja siirtymän ensimmäisinä päivinä tai jopa viikkoina, jotta välttyttäisiin pitkiltä jonoilta liikepankeissa euroon siirtymisen ensimmäisinä päivinä.

Rinnakkaiskäyttöaika sujui ilman suurempia häiriöitä kuluttajille. Siirtymisen ensimmäisenä päivänä (5. tammikuuta 2026) 6 prosenttia kuluttajista teki käteismaksuja ainoastaan eurokäteisellä. Tammikuun 9. päivään mennessä 10 prosenttia kyselyyn osallistuneista henkilöistä maksoi ainoastaan eurokäteisellä.

Bulgariassa 2.–9. helmikuuta 2026⁷ tehdyn komission kyselytutkimuksen mukaan 62 prosenttia vastaajista piti eurokolikoiden ja 77 prosenttia eurosetelien käsittelyä helppona. Vastaajista 79 prosenttia hahmotti hyvin euromääräiset arvot. Vastaajista 63 prosenttia piti hintojen kaksoismerkintää hyödyllisenä, kun taas 35 prosenttia piti kaksoismerkintää hyödyttömänä. Jos katsotaan taakse päin, 52 prosenttia vastaajista ei ollut havainnut ongelmia euroon siirtymisen ensimmäisellä viikolla. Ne, jotka olivat ongelmia havainneet, toivat esiin lähinnä pidemmät jonot (11 prosenttia) ja pankkiautomaatteja koskevat ongelmat (11 prosenttia). Hyvin pieni osa vastaajista ilmoitti, että pankkiautomaatit olivat tilapäisesti poissa käytöstä (7 prosenttia) tai että pankkien tiskeillä ei ollut riittävästi eurokäteistä (4 prosenttia).

Kaiken kaikkiaan vähittäismyyntiala selviytyi hyvin siirtymisen haasteista ja kahden valuutan käsittelemisestä samaan aikaan. Vähittäiskauppiaille toimitettiin eurokäteistä riittävästi eikä jonoihin liittyvistä sen suuremmista ongelmista raportoitu. Tammikuun 5. päivänä 26 prosenttia kuluttajista sai vaihtorahat vain euroina.

2.3. Bulgarian levasetelien ja -kolikoiden käytöstä poistaminen

Koska Bulgaria on käteisrahavaltainen talous, levakäteisen käytöstä poistaminen oli logistinen haaste.

Liikepankkien ja postikonttorien on vaihdettava levakäteistä euroihin vuoden 2026 loppuun saakka. Käteisen vaihto tapahtuu veloituksetta 30. kesäkuuta saakka. Liikepankit voivat periä maksun käteisen vaihtamisesta 1. heinäkuuta 2026 alkaen. Levaseteleitä ja -kolikoita voidaan vaihtaa veloituksetta ja ilman aikarajoitusta Bulgarian kansallispankissa sekä veloituksetta käteispalveluyritys Cash Service Company AD:n viidessä alueellisessa käteiskeskuksessa. Helmikuussa 2026 liikkeessä olevan levan arvo oli laskenut tasaisesti helmikuuhun 2025 verrattuna. Joulukuun 31. päivänä 2024⁸ liikkeessä olleesta levakäteisestä 36 prosenttia oli

⁵ Flash-eurobarometri 573.

⁶ Vastaavat luvut olivat Virossa 95 prosenttia, Slovakiassa 90 prosenttia, Kyproksessa 88 prosenttia, Maltassa 85 prosenttia ja Sloveniassa 96 prosenttia.

⁷ Flash-eurobarometri 575.

⁸ Viimeisimmät tiedot liikkeessä olevasta levakäteisestä ennen käytöstä poistoa ovat peräisin joulukuun 31. päivästä 2024.

poistettu käytöstä 1. tammikuuta 2026 mennessä. Rinnakkaiskäyttöajan päättyessä 31. tammikuuta 2026 noin 75 prosenttia liikkeessä jäljellä olleesta levakäteisestä oli poistettu käytöstä.

Yrityksiä ja yksityishenkilöitä kehoitettiin eri viestintäkanavien ja tiedotusvälineiden välityksellä käyttämään rinnakkaiskäytön aikana mahdollisuuksien mukaan muita maksutapoja kuin käteismaksuja, sillä käteistä ehtii hyvin vaihtaa myös rinnakkaiskäyttöajan päättyttyä. Näin Bulgarian kansallispankki ja käteispalveluyritys Cash Service Company AD:n aluetoimistot sekä liikepankit ja postikonttorit välttivät pitkät jonot euroon siirtymisen ensimmäisinä päivinä tai viikkoina. Bulgarian keskuspankin eli kansallispankin ja yli 100 pankkikonttorin poikkeusaukiot viikonloppuisin helpottivat valuutanvaihtoa merkittävästi ja auttoivat hillitsemään jonoja.

Levasetelien ja -kolikoiden käytöstä poistaminen aloitettiin ajoissa ja se on edennyt onnistuneesti. Tammikuun 31. päivänä 2026 päättyneen euro- ja levakäteisen rinnakkaiskäytön aikana levaseteleitä ja -kolikoita vaihdettiin 5,7 miljardin euron edestä. Valtaosa käteisestä vaihdettiin liikepankeissa.

Bulgarian kansallispankki aloitti palautettujen levakolikoiden demonetarisoinnin vähitellen elokuussa 2025. Demonetarisoituja kolikoita myydään romumetallina, joka sulatetaan. Palautettujen levasetelien demonetarisointi alkoi vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä, ja se on jatkunut asteittain.

3. PYÖRISTYSSÄÄNNÖT, HINTOJEN MUUNTAMISEN KOETTU OIKEELLISUUS JA HINTOJEN KAKSOISMERKINTÄ

Euroon siirtyminen aiheutti Bulgariassa, kuten aikaisemmin myös muualla, yleistä huolta siirtymisen mahdollisista vaikutuksista hintoihin. Avoimen ja oikeudenmukaisen siirtymisen kannalta oli siis ratkaisevan tärkeää, että Bulgarian viranomaiset toteuttivat kaikki tarvittavat toimet väärinkäytösten estämiseksi.

Pakollinen hintojen kaksoismerkintä sekä levoina että euroina käynnistyi 8. elokuuta 2025 ja päättyi 8. elokuuta 2026.

Komission kyselytutkimuksen⁹ mukaan vastaajat erottivat selvästi toisistaan hinnoittelukäytäntöjen eri näkökohdat siirtymän aikana ja sen jälkeen. Vastaajista 54 prosenttia piti muunnettuja hintoja aina (28 prosenttia) tai usein (26 prosenttia) oikeina. Tulos ylittää viimeisimpien euroon siirtyneiden jäsenvaltioiden (Viro, Latvia, Liettua ja Kroatia) tulokset. Sitä vastoin 32 prosenttia piti muunnettuja hintoja harvoin (20 prosenttia) tai ei koskaan (12 prosenttia) oikeina, kun taas 14 prosenttia ei ilmaissut asiasta mielipidettään.

Hintojen pyöristämisen osalta vastaajien arviot ovat kriittisempiä. Vain 41 prosenttia vastaajista piti pyöristettyjä hintoja aina (17 prosenttia) tai usein (24 prosenttia) oikeina. Vastaajista 47 prosenttia piti pyöristettyjä hintoja harvoin (25 prosenttia) tai ei koskaan (22 prosenttia) oikeina, kun taas 12 prosenttia ei ilmaissut asiasta mielipidettään. Hintojen pyöristäminen oli näin ollen kiistanalaisin hinnoittelun osa-alue siirtymän aikana.

Näkemykset hintojen kaksoismerkinnästä ovat myönteisempiä. Vastaajista 64 prosenttia katsoi, että kaksoishinnat ovat aina (36 prosenttia) tai usein (28 prosenttia) toteutettu oikein. Sitä vastoin 25 prosenttia piti hintojen kaksoismerkintöjä harvoin (18 prosenttia) tai ei koskaan (7 prosenttia) oikeina, kun taas 11 prosenttia ei ilmaissut asiasta mielipidettään.

⁹ Eurobarometri 575.

4. HINTOJA KOSKEVIEN VÄÄRINKÄYTTÖSTEN EHKÄISEMINEN

Toisin kuin muissa hiljattain euroon siirtyneissä jäsenvaltioissa, Bulgaria ei ottanut käyttöön vapaaehtoisia käytännesääntöjä, joilla varmistettaisiin yritysten sitoutuminen asianmukaiseen hintojen muuntamiseen ja hintojen kaksoismerkintään ennen euroon siirtymistä. Bulgaria päätti olla ottamatta käyttöön tällaisia käytännesääntöjä, koska kansalaiset suhtautuvat niihin kielteisesti ja koska kauppiaita sitovat velvoitteet on esitetty kattavasti ja yksityiskohtaisesti Bulgarian euron käyttöönottoa koskevassa laissa. Laissa vahvistetaan esimerkiksi säännöt, jotka koskevat hintamerkintöjen sijoittelua, kokoa ja väriä rinnakkaiskäyttöaikana, ja siinä edellytetään, että vähittäiskauppiat asettavat hintansa läpinäkyvästi ja perustelevat mahdolliset hinnankorotukset objektiivisilla taloudellisilla tekijöillä. Kuluttajansuoja- ja veroviranomaiset valvovat tarkasti, että vähittäiskauppiat noudattavat näitä sääntöjä. Näin ollen laissa jätetään vapaaehtoisille käytännesäännöille vain rajallinen mahdollisuus ottaa käyttöön ylimääräisiä merkityksellisiä tai täydentäviä normeja.

Bulgarian viranomaiset ovat kuitenkin laatineet ja julkaisseet yrityksille yksityiskohtaiset ohjeet, jotka koskevat hintojen kaksoismerkintää ja rinnakkaiskäyttöaikaa. Näihin ohjeisiin sisältyy useita vapaaehtoisia lisäsuosituksia, kuten suositus merkitä hinnat (hintojen kaksoismerkintäkauden aikana) ensin levoina 31. joulukuuta 2025 asti ja tämän jälkeen korostaen euromääräisiä hintoja. Tätä merkintätapaa pidettiin tehokkaampana vaihtoehtona varmistaa hintojen selkeys kuluttajille ja välttää samalla vapaaehtoisin merkintä- tai sertifiointijärjestelmiin liittyvät riskit.

Bulgarian kuluttajansuojasta vastaava komitea, kansallinen verovirasto ja kilpailun suojaamisesta vastaava komitea vastaavat euromääräisiä hintoja koskevien väärinkäytösten ehkäisemisestä ja väärinkäytöksistä määrättävistä seuraamuksista. Kuluttajat voivat seurata usein hankittujen tavaroiden hintojen kehitystä ja valittaa asianomaisille viranomaisille julkisten yhteyspisteiden kautta. Kansalaisten ilmaisema huoli on liittynyt pääasiassa hintojen merkitsemiseen ja pyörityssääntöjen soveltamiseen. Toimivaltaiset viranomaiset käsittelevät kaikki kysymykset ja valitukset huolellisesti. Kolme viranomaista sai hintojen kaksoismerkinnän alkamisen ja 31. tammikuuta 2026 välillä yhteensä 23 449 valitusta.

Kuluttajansuojasta vastaavalle komitealle tehdyt valitukset ja ilmoitukset koskivat talouden toimijoita monilla eri aloilla ja liittyivät sekä tavarihin että palveluihin. Valitukset koskivat muun muassa päivittäistavaroiden ja kuluttajapalvelujen, kuten elintarvikkeiden ja muiden kuin elintarvikkeiden vähittäiskaupan, sekä erilaisten henkilö-, liikenne-, auto-, urheilu- ja terveydenhuoltopalvelujen tarjoajia. Valitusten kohteena olleiden alojen laajuus osoittaa, että hintojen kaksoismerkintään liittyvät haasteet eivät rajoittuneet pelkästään yhteen alaan vaan vaikuttivat useisiin kuluttajamenoihin euroon siirtymisen aikana.

Useimmat kuluttajansuojasta vastaavan komitean vastaanottamat valitukset koskivat vähittäiskauppatuotteita (supermarketit) sekä kuljetuspalvelujen, kosmeettisten palvelujen (kauneudenhoitopalvelujen), verkkoalustapalvelujen ja muiden loppukäyttäjille tarkoitettujen palvelujen hinnankorotuksia.

Kuluttajansuojasta vastaava komitea sai 383 hallinnollista rikkomusta koskevaa ilmoitusta. Näissä tapauksissa oli perusteltua soveltaa kansallisen lainsäädännön mukaisia hallinnollisia seuraamuksia.

Tähän mennessä yli 50 prosenttia kaikista kuluttajansuojasta vastaavan komitean kirjaamista tapauksista on ratkaistu. Tämä kuvastaa varhaisen puuttumisen ja korjaavien toimenpiteiden

tehokkuutta erityisesti tilanteissa, joissa rikkomukset ovat olleet tahattomia ja talouden toimijat ovat ryhtyneet toimiin ripeästi saattaakseen käytäntönsä lakisääteisten vaatimusten mukaisiksi.

Kuluttajansuojasta vastaava komitea sai päätökseen noin 80 tapausta, joissa talouden toimijoille annettiin virallinen varoitus. Rikkomukset, joista toimijoita varoitettiin, koskivat pääasiassa puuttuvia euromääräisiä hintamerkintöjä, Bulgarian levoissa ja euroissa merkittyjen hintojen esittämistä eri kirjasinko'oissa ja väreissä sekä valuutan merkitsemistä suhteettoman pienillä kirjasimilla. Varoituskonkani osoittautui tehokkaaksi ennaltaehkäiseväksi välineeksi, joka mahdollistaa käytäntöjen ripeän korjaamisen ilman välittömiä seuraamuksia.

Suurin osa kansallisen veroviranomaisen vastaanottamista valituksista koski väärinkäytöksiä päivittäistavara-kaupoissa, supermarketeissa, pysäköintialueilla, kampaamoissa ja kauneushoitoloissa. Hallinnollisia seuraamuksia määrättiin noin 400, joista 102 tapausta on saatettu päätökseen, mukaan lukien kahdeksan tapausta, joissa kansallinen veroviranomainen on antanut toimijalle varoituksen. Yhteensä 94 tapausta on päättynyt sakkoihin.

Kilpailun suojaamisesta vastaava komitea on tähän mennessä saanut noin 30 valitusta perusteettomista hinnankorotuksista 1. tammikuuta 2026 alkaen. Osa valituksista on koskenut tapauksia, joissa toimija ei ole noudattanut lainsäädäntöä ja ilmoittanut hinnat epäselvästi euroissa ja levoissa, sekä vaihtorahan antamista euroissa rinnakkaiskäytön aikana. Kaikki valitukset toimitettiin toimivaltaisille viranomaisille eli kansalliselle veroviranomaiselle ja kuluttajansuojasta vastaavalle komitealle.

Bulgarialaiset pitivät hintojen kaksoismerkintää pääsääntöisesti hyödyllisenä, sillä se helpottaa hintavertailua ja tottumista uuteen valuuttaan. Tammikuussa 2026 tehdyn Euroopan komission tutkimuksen¹⁰ mukaan lähes kaksi kolmasosaa (63 prosenttia) bulgarialaisista vastaajista ilmoitti pitävänsä hintojen kaksoismerkintää hyödyllisenä siirtymisen aikana. Tämä prosenttiosuus vastaa viimeisimmän euroon siirtyneen jäsenvaltion (Kroatia) tuloksia. Lisäksi 64 prosenttia tammikuussa 2026 kyselyyn vastanneista bulgarialaisista katsoi usein tai hyvin usein, että hintojen kaksoismerkinnät oli toteutettu oikein. Tämä tulos on selvästi korkeampi kuin viimeisimpien euroon siirtyneiden jäsenvaltioiden keskiarvo (Viro, Latvia, Liettua ja Kroatia).

Bulgarialaiset ovat kuitenkin edelleen huolissaan euron vaikutuksesta hintoihin ja hinnoittelun väärinkäytöksiin.¹¹ Sen vuoksi suositetaan, että hintojen kaksoismerkintää, oikeita muunto- ja pyöristyssääntöjä sekä hintojen yleistä kehitystä valvotaan huolella 8. elokuuta 2026 asti, jolloin hintojen kaksoismerkintä päättyy.

5. HINTAKEHITYS JA -KÄSITYKSET

Kuten aina euroon siirryttäessä, hintavaikutuksia koskevat odotukset ovat yleisiä välittömästi siirtymäkauden jälkeen, mikä selittää sitä, että komission kyselytutkimuksessa korostuivat hintaan liittyvät huolenaiheet.

Vastaukset kysymykseen siitä, auttaisiko euroalueeseen liittyminen säilyttämään Bulgariassa hintavakauden vai kiihdyttäisikö se inflaatiota, osoittavat, että suurempi osa vastaajista on huolissaan inflaatiosta. Vastaajista 66 prosenttia uskoo, että euro kiihdyttää inflaatiota Bulgariassa. Prosenttiosuus on hieman korkeampi kuin aiemmissa euroon siirtyneissä

¹⁰ Flash-eurobarometri 575.

¹¹ Flash-eurobarometri 575.

jäsenvaltioissa.¹² Sitä vastoin 21 prosenttia bulgarialaisista katsoo, että euro auttaa säilyttämään Bulgariassa hintavakauden. Osuus on samaa suuruusluokkaa kuin viimeisimmissä euroon siirtyneissä jäsenvaltioissa.¹³

Tätä taustaa vasten ensimmäiset saatavilla olevat tiedot viittaavat siihen, että euron käyttöönotolla oli vain vähäinen vaikutus inflaatioon. Toteutunut kuukausi-inflaatio tammikuussa 2026 oli 0,6 prosenttia, eli vain noin 0,1 prosenttiyksikköä korkeampi kuin Euroopan komission syksyn ennusteessa odotettiin. Ennusteessa ei oltu huomioitu euron käyttöönottoon tammikuussa liittyviä erityisiä vaikutuksia. Odotettua vähäisemmän inflaation vaikutuksen nettouttaminen jalostamattomien elintarvikkeiden osalta osoittaa, että euroon siirtymisen kokonaisvaikutus inflaatioon oli 0,2 prosenttiyksikköä, mikä on samaa luokkaa kuin aiemmin euroon siirtyneissä jäsenvaltioissa havaitut lyhyen aikavälin vaikutukset. Bulgariassa keskimääräinen kuukausi-inflaatioaste on korkeimmillaan tammikuussa. Näin ollen myös tammikuussa 2026 inflaatio johtui pääasiassa kausiluonteisista tekijöistä, kuten säännellyistä hinnankorotuksista, vuokrista, yleishyödyllisistä palveluista ja muista liittymämaksuista. Alaluokissa palvelujen hintojen kuukausittainen nousu oli 1,4 prosenttia tammikuussa 2026, mutta vain puolet tästä palvelujen hintojen noususta ylittää Euroopan komission syksyn ennusteen odotukset.¹⁴

Aiemmat euroon siirtymiset ovat osoittaneet, että lähellä kuluttajia olevat yritykset ja palveluntarjoajat ovat altteimpia merkittäville hinnankorotuksille euroon siirtymisen aikana. Vaikka niiden tavarat ja palvelut eivät muodosta suurta osaa inflaation mittaamiseen käytetystä standardoidusta kuluttajakorista, niitä ostetaan tai kulutetaan usein ja hyvin usein yksittäin, mikä antaa tällaisten tavaroiden ja palveluiden hinnannuutoksille suuren näkyvyyden. Samalla harvemmin ostettujen tavaroiden hintojen muu suotuisampi kehitys ei välttämättä ole kuluttajille niin huomattava. Tämän seurauksena koettu inflaatio ylittää usein todellisen inflaation.

Perusteettomien hinnankorotusten näennäisesti vähäinen kokonaisvaikutus inflaatioon johtuu myös siitä, että Bulgarian viranomaiset reagoivat väärinkäyttöksiin nopeasti. Tarkastukset johtivat joidenkin liian korkeiden hintojen korjaamiseen ja toimivat pelotteena uusia perusteettomia hinnankorotuksia vastaan.

Muissa jäsenvaltioissa euron käyttöönoton jälkeen vakiintuneen käytännön mukaisesti Eurostat arvioi hintakehitystä Bulgarian euroon siirtymisen jälkeen. Eurostatin kertomus on tarkoitus julkaista vuoden 2026 jälkipuoliskolla.

6. KÄSITYS EUROSTA JA EUROA KOSKEVA TIEDOTUS

Bulgaria käynnisti kunnianhimoisen viestintäkampanjan neuvoston 8. heinäkuuta 2025 tekemän myönteisen päätöksen myötä kansallisen viestintästrategiansa¹⁵ mukaisesti. Kampanjan tavoitteena oli varmistaa, että Bulgarian väestölle tiedotetaan selkeästi, objektiivisesti, täsmällisesti, oikea-aikaisesti ja asianmukaisesti levasta euroon siirtymisen

¹² Kroatia 62 prosenttia, Liettua 58 prosenttia ja Latvia 57 prosenttia.

¹³ Kroatia 25 prosenttia, Liettua 26 prosenttia ja Latvia 19 prosenttia.

¹⁴ Vapaa-ajan, liikunnan ja kulttuuripalvelujen luokassa (1,1 prosenttia) sekä ravintola- ja majoituspalvelujen luokassa (1,7 prosenttia) hinnat nousivat merkittävästi. Muun muassa elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien hinnat nousivat tammikuussa 0,9 prosenttia ja henkilökohtaisen hoidon, sosiaaliturvapalvelujen ja sekalaisen tavaroiden ja palvelujen hinnat nousivat 3,1 prosenttia.

¹⁵ <https://www.minfin.bg/en/1570>.

vaikutuksista ja käytännön muutoksista. Kampanja oli tarpeen, koska julkinen tuki euron käyttöönotolle oli heikkoa – vain 49,2 prosenttia bulgarialaisista kannatti sitä kesäkuussa 2025.

Bulgarian viranomaiset ovat toimineet määrätietoisesti ja muun muassa julkaisseet verkkosivuston (<http://evroto.bg>), järjestäneet useita tapahtumia ja kiertueita ympäri maata sekä ilmoituskampanjan Sofian metrossa ja mainostauluilla tieliikenteen pääväylien varrella, laatineet painettua materiaalia kansalaisille ja yrityksille, mainostaneet televisiossa ja radiossa, järjestäneet digitaalisen kampanjan ja kohdistaneet viestintää haavoittuvassa asemassa oleville väestöryhmille. Lisäksi Bulgarian kansallispankin verkkosivuille luotiin erillinen osio ([Българска народна банка](#)), jossa julkaistiin säännöllisesti keskeisimpiä eurojärjestelmän käyttöönottoon liittyviä kysymyksiä ja vastauksia niihin.

Bulgarian kansallispankin ja valtiovarainministeriön yhteistä kansallista tiedotuskampanjaa koordinoi valtiovarainministeriö, ja sen tukena oli muita elimiä ja sidosryhmiä, kuten kuluttajansuojasta vastaava komitea, Bulgarian tasavallan kansallinen kuntaliitto, pankit, postikonttorit ja vähittäiskauppiat. Mielenkiintoista on, että myös ammattiliitot tukivat tiedotuskampanjaa, ja Bulgarian talous- ja sosiaalineuvosto auttoi olennaisesti tavoittamaan haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset. Myös Euroopan keskuspankki tuki kampanjaa aktiivisesti erilaisilla tapahtumilla ja aloitteilla, kuten järjestämällä toimittajille seminaarin Frankfurtissa ja järjestämällä digitaalisen kampanjan.

Komissio osallistuu tiedotuskampanjan rahoitukseen Bulgarian valtiovarainministeriön ja komission allekirjoittaman kumppanuussopimuksen ja sitä seuranneen avustussopimuksen puitteissa (aiempien siirtymisten tavoin komissio rahoitti enintään 50 prosenttia avustuskelpoisista kustannuksista siten, että kokonaiskustannukset olivat korkeintaan yhden euron asukasta kohden. Bulgarian osalta sovittu enimmäismäärä on 2,6 miljoonaa euroa).

Kampanja vaikutti osaltaan siihen, että euroon siirtyminen sujui kitkattomasti, minkä vahvistaa Eurobarometri-tutkimus, jonka mukaan 78 prosenttia tutkimukseen osallistuneista bulgarialaisista tunsivat saaneensa riittävästi tietoa euron käyttöönotosta, 62 prosenttia piti prosessia moitteettomana ja tehokkaana ja 52 prosenttia kertoi, ettei heillä ollut ongelmia vaihtaa leväkäteistä euroiksi tai nostaa käteistä rahaa pankeista ensimmäisen viikon aikana.¹⁶

Tiedotusvälineet (sekä kansalliset että alueelliset) auttoivat lisäämään tietoisuutta euron käyttöönoton käytännön vaikutuksista ihmisten elämään. Euron käyttöönottoa käsiteltiin tiedotusvälineissä 1. tammikuuta 2026 eli siirtymäpäivänä yleisesti ottaen tosiasiallisesti ja myönteisesti, ja kansalliset tiedotusvälineet korostivat euron käyttöönottoa merkittävänä saavutuksena, joka vahvistaa Bulgarian asemaa EU:ssa.

Kuten edellä todettiin, yleinen mielipide euroon liittymisen eduista vaikuttaa kuitenkin edelleen olevan jakautunut, sillä 49 prosenttia bulgarialaisista pitää euroa hyvänä asiana kotimaalleen ja 43 prosenttia on päinvastaista mieltä.¹⁷ Tämä voi selittyä sillä, että kansalaiset olivat ennen euroon siirtymistä huolissaan merkittävistä hinnankorotuksista. Sidosryhmien mukaan tämän huolen taustalla oli hyvin organisoitu disinformaatiokampanja. On huomattava, että bulgarialaisten näkemykset ovat selvästi myönteisempiä, kun he arvioivat euroa EU:n näkökulmasta – 67 prosenttia vastaajista piti euroa hyvänä asiana EU:lle.

Lisätäkseen tietoisuutta euroon siirtymisestä ja edistääkseen myönteistä narratiivista Euroopan komission talouden ja rahoituksen pääosasto tuki kansallista tiedotuskampanjaa paitsi

¹⁶ Flash-eurobarometri 575.

¹⁷ Flash-eurobarometri 575, kenttätyö 2.–9. helmikuuta 2026.

lehdistötoiminnalla, toimittajille Brysselissä ja Sofiassa järjestetyillä seminaareilla ja visuaalisilla tuotteilla (mukaan lukien Charlemagne-rakennuksen banderollit, joissa Bulgaria toivotettiin tervetulleeksi euroalueeseen) myös Euroopan komission viestinnän pääosaston kanssa toteutetulla, paljon näkyvyyttä saaneella sosiaalisen median kampanjalla, jossa esiteltiin euroon siirtymisen hyötyjä (Instagramissa tavoitettiin noin 1,9 miljoonaa käyttäjää ja Facebookissa 3,7 miljoonaa käyttäjää).

7. BULGARIAN EUROON SIIRTYMISTÄ KOSKEVAT PÄÄTELMÄT JA SUOSITUKSET TULEVIA EUROON SIIRTYMISIÄ VARTEN

Euroon siirtymistä valmisteltiin Bulgariassa hyvin ja prosessi oli hyvin järjestetty ja kitkaton. Rahoituslaitokset, yritykset ja yksityishenkilöt saivat riittävästi eurokäteistä ennen euroon siirtymistä.

Yleinen huoli hinnankorotuksista on edelleen olemassa, ja viranomaisten olisi jatkettava tiiviitä hintatarkastuksia, jotta voidaan varmistaa, että hinnat ilmoitetaan oikein, hillitä perusteettomia korotuksia ja tarvittaessa valvoa kuluttajansuoja- ja kilpailulain mukaisten velvoitteiden noudattamista.

Bulgarian mallin mukaisesti tulevissa euroon siirtymisissä hintojen seurannan olisi riskialojen osalta oltava tiivistä ja riittävän pitkäkestoista, jotta perusteettomat hinnankorotukset voidaan havaita ja niihin voidaan puuttua nopeasti. Näin tarkastukset ja politiikkatoimet voitaisiin kohdentaa paremmin todennäköisiin rikoksentekijöihin ja vähentää samalla tapauskohtaisen näytön merkitystä sekä hälventää julkisessa keskustelussa esiin tuotua perusteetonta huolta.

Jatkossa euroon siirryttäessä olisi kiinnitettävä huomiota yritysten vapaaehtoisten käytäntöjen etuihin ja haittoihin sen sijaan, että sovellettaisiin tiukasti kuluttajansuojaa ja kilpailua koskevia lakeja. Näitä etuja ja haittoja tulisi punnita toisaalta Bulgarian kokemuksen ja toisaalta niiden muiden jäsenvaltioiden kokemuksen perusteella, jotka ovat siirtyneet euroon ja jotka soveltavat tämänkaltaisia käytäntöjä.

Koska rinnakkaishinnoittelusta aiheutuu kustannuksia ja kansalaiset tottuvat euroon suhteellisen nopeasti, hintojen rinnakkaisen ilmoittamisen pakollinen kesto voisi jatkossakin olla yksi vuosi.

Mitä tulee kolikoiden edelleenjakeluun yrityksille, euroon tulevaisuudessa liittyvät jäsenvaltiot voisivat ottaa Bulgariasta esimerkkiä ja toimittaa yrityksille eriarvoisia kolikkorullia aloituspakettien sijaan. Kolikkorullien käsittely on yrityksille kätevämpää ja kevyempää kuin aloituspakettien käsittely.

Bulgarian kokemus vahvistaa, että viestintä- ja valistuskampanjat edesauttavat sujuvaa euroon siirtymistä.

Koska myönteisen lähentymisraportin ja euron käyttöönottopäivän välinen aika on suhteellisen lyhyt, euroon myöhemmin siirtyvien jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä Bulgarian kokemusta viestintäpalveluiden hankkimisesta jakamalla sopimus osiin, jotta ne selviytyisivät mahdollisista viivästyksistä ja voisivat ottaa käyttöön vaihtoehtoisia suunnitelmia.